

**Kommunaløkonomisk
Forum 2004**

22.-23. november 2004
Odense

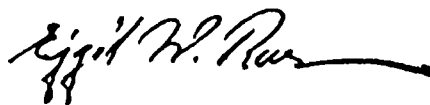
Velkommen til Kommunaløkonomisk Forum 2004

Styring af den kommunale økonomi er løbende til debat – ikke mindst i forbindelse med de årlige økonomiforhandlinger, og når budgetterne og regnskaberne bliver offentliggjort. Styringen af kommunernes økonomi vedrører de helt afgørende spørgsmål om, hvordan ressourcerne skal prioriteres – Hvem skal have hvilke ydelser og under hvilke betingelser?

Debatten har i år fået yderligere bevågenhed i forbindelse med diskussionen om nye kommunale strukturer og opgaver. Vi har derfor naturligt nok valgt, at temaet for Kommunaløkonomisk Forum skal være den forestående kommunalreform. Her står spørgsmålene også i kø: Hvordan skal kommunerne organisere sig internt? Hvordan skal opgaverne løses? Hvad bliver det finansielle grundlag i den nye kommune? Hvilken økonomisk politik skal følges? Hvor skal serviceniveauet ligge?

På Kommunaløkonomisk Forum 2004 vil disse udfordringer blive debatteret på seks debatmøder og i den afsluttende paneldiskussion. Programmet er varieret sammensat med kommunalpolitikere, folketingspolitikere, forskere og topembedsmænd. Konferencen er altså en unik mulighed for at drøfte styring af den kommunale økonomi, og "det nye danmarkskort" med eksperter på alle niveauer.

Med venlig hilsen

Ejgil W. Rasmussen
Formand for KL

Peter Gorm Hansen
Administrerende direktør i KL

Praktiske oplysninger

Kommunaløkonomisk Forum 2004 afholdes i
Odense Congress Center
Ørbækvej 350
5220 Odense SØ

Tilmelding senest 1. november 2004 på www.kl.dk/køf

Deltagergebyret er på 3.800,-, hvilket inkluderer frokost og festmiddag. Tilmelding er bindende. På www.kl.dk/køf er der mulighed for at reservere hotel. Hotellet er ikke inkluderet i deltagergebyret.

Program

Mandag den 22. november

- 9.00 **Ankomst og registrering**
- 10.00 **Kommunernes forventninger til regeringen**
Formand for KL Ejgil W. Rasmussen (V)
- 10.45 **Perspektiverne for velfærdsstatens ydelser og finansiering**
– behov for småjusteringer eller radikale omvæltninger? (inkl. 15 min til spørgsmål)
Professor og formand for Velfærdskommissionen Torben M. Andersen
- 11.45 **Pause**
- 12.00 **Regeringens forventninger til kommunerne**
Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen
- 12.30 **Frokost og stande**
- 13.45 **Præsentation af debatmøder**
- 14.00 **Debatmøder: Kommunaløkonomi under pres**
1. Økonomiudvalgets rolle efter kommunalreformen
2. Nye kommuner, nye opgaver – nye krav til kommunerne?
3. Økonomisk prioritering og effektivisering i de nye kommuner
4. Budget 2005 – de største udfordringer
5. Velfærd under pres?
6. Folketingets detailstyring af kommunerne – er grænsen nået?
- Se beskrivelser af debatmøderne på de efterfølgende sider*
- 15.30 **Pause og stande**
- 16.00 **Gentagelse af debatmøder**
- 17.30 **Pause og stande**
- 19.00 **Velkomstdrinks**
- 19.30 **Middag**
- 21.00 **Underholdning**
Jazzband fra klokken 22.00-24.00

Find kommunens skjulte ressourcer – Brug luppen
Besøg KL's stand og hør mere om det nye analyseværktøj
Ressource-Luppen eller læs mere på www.kl.dk/Ressource-Luppen

Tirsdag den 23. november

9.00 **Velkomst**

Administrerende direktør i KL Peter Gorm Hansen

9.05 **Strukturreform – hvor står vi nu?**

Forfatter og politisk debattør Ralf Pittelkow

9.45 **Pause og stande**

10.00 **Introduktion til paneldebatten**

Peter Gorm Hansen

10.15 **Paneldebat: Succesfuld strukturreform i et borgerperspektiv**

Borgeren i centrum har været hele indgangsvinklen til strukturdebatten. Borgeren er heller ikke noget unaturligt udgangspunkt i en valgkamp. De fem deltagere i denne paneldebat er derfor blevet stillet følgende spørgsmål, som de vil besvare og derefter debattere:

“Hvordan stilles borgeren bedre efter indførelsen af en ny opgave- og strukturreform?” - og “Hvori ligger risiciene for, at en opgave- og strukturreform bliver en politisk tabersag?”

I besvarelsen vil paneldeltagerne komme ind på følgende:

- Borgernes indflydelse på lokalpolitikken
- Borgernes mulighed for at få mere og bedre offentlig service
- Borgernes mulighed for at få lavere skat

Paneldeltagerne repræsenterer i udgangspunktet forskellige holdninger til, hvorledes den kommende kommunale struktur skal se ud – men ét er fælles; nemlig, at borgeren i alle modeller vil få det bedre. Hvordan kan det hænge sammen?

Folketingspolitikere:

Jens Vibjerg (V), Formand for Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg og medlem af Folketingets Kommunaludvalg

Ole Stavad (A), Medlem af Folketingets Kommunaludvalg

Kristian Thulesen Dahl (DF), Formand for Folketingets Finansudvalg

Kommunalpolitikere:

Borgmester Jens Stenbæk (V), Tornved Kommune

Borgmester Kjeld Hansen (A), Herlev Kommune, Formand for KL's Løn- og Personaleudvalg

Ordstyrer: Peter Gorm Hansen

12.15 **Afslutning**

Næstformand for KL Anker Boye (A)

12.30 **Frokost og stande**

Hvor tilfredse er kommunens brugere?

Besøg KL's stand og hør mere om brugertilfredshedsværktøjet
KL-Kompasset eller læs mere på www.kl.dk/KL-kompasset

Debatmøder

1. Økonomiudvalgets rolle efter kommunalreformen

Vil større kommuner med flere opgaver og større økonomisk ansvar ændre økonomiudvalgets rolle? Hvor ligger de største økonomiske udfordringer efter kommunalreformen?

Kommunerne vil i kraft af udvidet størrelse og nye opgaver få behov for at revurdere de styringsmetoder, som økonomiudvalgene hidtil har anvendt. Det er økonomiudvalgenes ansvar at tage initiativ til de nødvendige omstillinger.

Panelet vil sætte fokus på de helt centrale overvejelser, som økonomiudvalgsmedlemmerne og de ledende embedsmænd bør gøre sig i forbindelse med omstillingen.

I lyset af kommunernes forøgede ansvar vil panelets deltagere vurdere, hvordan økonomiudvalget kan sikre en styring, der gør dem i stand til at overskue økonomien og prioritere mellem opgaverne; hvordan der skabes en hensigtsmæssig balance mellem det politiske og administrative niveau; og hvordan der introduceres nye styringsmetoder til de opgaver, som kommuner fremover skal varetage.

Paneldeltagere:

- *Borgmester Jens Christian Gjesing (A), Haderslev Kommune*
- *Borgmester Aleksander Aagaard (V), Skanderborg Kommune*
- *Kommunaldirektør Allan Vendelbo, Ballerup Kommune*
- *Kommunaldirektør Niels Erik Kjærgaard, Skjern Kommune*

Ordstyrer: Eva Jørgensen, DR

2. Nye kommuner, nye opgaver – nye krav til kommunerne?

Hvilke krav stilles fra centralt hold for overtagelsen af opgaver på sundheds-, social-, og arbejdsmarkedsområdet? Hvilke kompetencer har kommunen allerede, hvilke kompetencer skal udvikles?

1. januar 2005 skal ægteskabspagterne være på plads og indsendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det afgørende er ikke kun at sikre, at ægteskabet accepteres, men også at det kan holde på lang sigt.

Samtidig er en finansieringsreform på vej. I kølvandet på en fremtidig opgaveoverflytning følger spørgsmål om finansieringsstrukturer. Blandt overvejelserne er udligning og brugerbetaling. Hvilken betydning får det for kommunen?

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er optaget af de overordnede betingelser for kommunernes finansieringsgrundlag og bæredygtighed, mens sektorministerierne har mere specifikke krav til kommunerne i forbindelse med opgaveflytning og strukturuoplægning.

Panelet vil på debatmødet give deres bud på, hvad der skal til, for at kommunerne kan overtage de nye opgaver.

Paneldeltagere:

- *Ib Valsborg, Departementschef i Indenrigs- og Sundhedsministeriet*
- *Ole Krog, Direktør i Dansk Industri*
- *Borgmester Erik Christensen (A), Ullerslev Kommune*
- *Borgmester Michael Aastrup Jensen (V), Randers Kommune*

Ordstyrer: Niels Krause-Kjær, Journalisthøjskolen

3. Økonomisk prioritering og effektivisering i de nye kommuner

Hvordan vil kommunerne håndtere den kommunale service i forbindelse med kommunalreformen? Bliver højeste skatteprocent og højeste serviceniveau kommunernes fællesnævner? Og er der penge tilbage i kommunekasserne den 1. januar 2007?

Prioriteringen af økonomien vil blive en af de helt store udfordringer i forbindelse med den forestående reform af den kommunale sektor. Kommunerne vil gå ind i omstillingen med forskelligt serviceniveau, forskellig skatteprocent og forskellige ønsker til prioriteringer. Dertil kommer, at kommunerne skal prioritere den samlede økonomi på en række nye, krævende opgaver, som kommunerne overtager. Der vil derfor være et stærkt fokus på sikring af en effektiv opgaveløsning i de nye kommuner og indhentning af effektiviseringsgevinsterne i forbindelse med sammenlægninger. Et højt prioriteret politisk mål kunne være, at borgerne sikres det bedst mulige udgangspunkt – høj service til lavest mulig skat. Spørgsmålet er, hvordan kommunerne allerede nu kan bevæge sig i den retning.

Regeringen frygter, at kommuner, der står over for sammenlægning, vil være tilbøjelige til at åbne sluserne i kommunekassen for at tilgodese egne borgere inden lukketid. Det kan give sig udslag i fremrykning af anlægs- og vedligeholdelsesprojekter og i en mere rundhåndet tildeling af ydelser til borgerne og giver den nye kommune et vanskeligt økonomisk udgangspunkt. Hvordan undgås en sådan situation?

Der vil på debatmødet blive givet nogle bud på, hvordan kommunernes forskellige økonomiske politik kan harmoniseres i bevægelsen hen imod en ny og større kommune. Borgmestre, der er – eller vil blive – involveret i en sammenlægning vil bidrage med deres erfaringer, ligesom der vil blive tegnet nogle større linjer for, hvor den kommunale økonomi bevæger sig hen i denne omstillingstid.

Paneldeltagere:

- Regionsborgmester Thomas Thors (A), Bornholms Regionskommune
- Borgmester Flemming Eskildsen (V), Sundsøre Kommune, formand for Det skæve Danmark
- Borgmester Ole Brøckner (C), Hammel Kommune
- Direktør Nils Groes, AKF

Ordstyrer: Anja Westphal, DR

4. Budget 2005 – de største udfordringer

Hvordan kan kommunerne leve op til borgernes ønsker samtidig med skattestop og et begrænset råderum til vækst i serviceudgifterne? Kan servicen holdes inden for rammerne af den økonomiske aftale for 2005?

Økonomiaftalen satte stramme rammer for kommunernes råderum, hvilket kan mærkes i forbindelse med budgetlægningen. Debatmødet vil sætte fokus på udfordringerne i overholdelsen af budget 2005 samtidig med, at vilkårene og perspektiverne for de næste års aftaler vil blive debatteret.

Der er ingen ende på, hvor meget staten mener, kommunerne kan effektivisere. På grund af servicepresset og skattestoppet har kommunerne samtidig måttet gennemgå deres budgetter med tættekam. På debatmødet vil der blive givet et bud på, hvordan kommunerne kan gøre det bedre inden for de givne rammer. Samtidig vil kommunale praktikere give eksempler på, hvordan kommunerne allerede i dag tilrettelægger indsatsen, så økonomi- og servicehensyn går hånd i hånd.

Paneldeltagere:

- Agnete Gersing, afdelingschef i Finansministeriet
- Borgmester Uffe Steiner Jensen (A), Fredericia Kommune
- Kommunaldirektør Jens Christian Birch, Greve Kommune
- Direktør Lars Lundgaard, konsulentfirmaet Lundgaard

Ordstyrer: Martin Breum, DR2

5. Velfærd under pres?

Kommunerne står over for store udfordringer med hensyn til at sikre den danske velfærd. Der bliver stadig flere ældre samtidig med, at den erhvervsaktive andel af befolkningen falder. Det demografiske pres forstærkes af øgede forventninger til, at det offentlige skal tilvejebringe flere og bedre velfærdsydelser.

Hvad gør kommunerne selv for at imødegå udfordringerne?

Medlem af Velfærdskommissionen Stine Bosse kaster bolden op til debat med folketingspolitikere om reform af både den eksisterende opfattelse af velfærd og den eksisterende måde at levere velfærdsydelser på:

- Fordelingen mellem den enkeltes ansvar og det fælles ansvar
- Prioritering af den traditionelle velfærdsservice
- Grænser for den offentlige service
- Behov som styrende princip
- Nye styringsmekanismer – frit valg, brugerbetaling og tilkøbsydelser

Paneldeltagere:

- Stine Bosse, Administrerende direktør i Tryk, medlem af Velfærdskommissionen
- Rikke Hvilshøj (V), næstformand i Venstres folketingsgruppe
- Villy Søvnald (SF), socialpolitisk ordfører, medlem af Folketingets Socialudvalg
- Borgmester Anker Boye (A), Odense Kommune, næstformand for KL

Ordstyrer: Klaus Bundgård Povlsen, DR2

6. Folketingets detaljstyring af kommunerne – er grænsen nået?

Hvad sker der disse år med magtbalancen mellem stat og kommuner? Vil folketingsmedlemmerne fremover begrænse deres styringsiver over for kommunerne? Eller får spændetrøjen et ekstra nøk med de kommende reformer?

På den ene side sender regeringen signaler til kommunerne om, at de er villige til at give dem øgede frihedsgrader – eksempelvis i forbindelse med regeringens Frihedsbrev fra 2001 – og de efterfølgende regelforenklingsinitiativer. På den anden side strammes grebet om kommunerne gennem detaljstyring, eksempelvis med "Fritvalgs-pakken" på ældreområdet.

I dette debatmøde vil der blive sat fokus på, hvordan den fremtidige dialog mellem kommunalpolitikere og folketingspolitikere vil udvikle sig, samt om kløften mellem lokal og national partipolitik vil vokse yderligere. Den nye magtbalance vil også blive belyst ud fra en forskersynsvinkel.

Paneldeltagere:

- Professor Jørgen Grønnegaard Christensen, Aarhus Universitet
- Margrethe Vestager (R), socialpolitisk ordfører, medlem af Folketingets Socialudvalg
- Borgmester Louise Gade (V), Århus Kommune
- Borgmester Torben Hansen (A), Køge Kommune

Ordstyrer: Lotte Mejlhede, TV2